Lieta Nr. 11300003613

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2016.gada 18.aprīlī

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese **J.Bebriša**
piedaloties prokuroram **J.Duberim,**
aizstāvei zvērinātai advokātei **L.Skrajānei,**
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā **/pers. A/,** personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc **Krimināllikuma 170.panta.**

Aprakstošā daļa

/pers. A/ ļaunprātīgi izvairījās apgādāt un dot uzturu savam bērnam, kas viņam uzlikts par pienākumu ar tiesas spriedumu.

Ar Madonas rajona tiesas 2009.gada 16.novembra spriedumu no /pers. A/ piedzīti uzturlīdzekļi par labu /pers. B/ 1998.gada 6.martā dzimušā dēla /pers. C/ uzturam ik mēnesi 30% no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadības sasniegšanai, uzturlīdzekļu piedziņu uzsākot no 2009.gada 31.augusta.

2010.gada 27.janvārī /pers. B/ vērsās Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijā ar iesniegumu par uzturlīdzekļu izmaksu dēlam /pers. C/. 2010.gada 8.februārī Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija pieņēma lēmumu no 2010.gada 27.janvāra izmaksāt iesniedzējai parādnieka /pers. A/ vietā uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam Ls 35 apmērā ik mēnesi.

Savukārt, ar 2013.gada 4.februāra un 5.jūlija Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas lēmumu no 2012.gada 7.janvāra izbeigta uzturlīdzekļu izmaksa /pers. B/ un no 2013.gada 21.janvāra nolemts parādnieka /pers. A/ vietā izmaksāt uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam Ls 40 apmērā /pers. D/ ik mēnesi.

Laika posmā no 2009.gada 31.augusta līdz 2013.gada 28.februārim /pers. A/ ir bijis gan darba tiesiskajās attiecībās, gan saņēmis sociālos pabalstus, gan arī guvis citus ienākumus, taču ļaunprātīgi izvairījās apgādāt un dot uzturu savam bērnam /pers. C/, un proti:

Laika posmā no 2009.gada 1.septembra līdz 2009.gada 19.novembrim saņēmis bezdarbnieka pabalstu Ls 118,50 apmērā;

Laika posmā no 2009.gada 23.decembra līdz 2012.gada 2.maijam /pers. A/ veicis iemaksas savā ,,Swedbank" AS algas kontā Nr./numurs/ Ls 661,60 apmērā;

Laika posmā no 2010.gada 28.maija līdz 2011.gada 21.novembrim /pers. A/ veicis iemaksas savā AS ,,SEB banka" norēķinu kontā Nr./numurs/ Ls 1255,70 apmērā;

Laika posmā no 2011.gada 17.oktobra līdz 2012.gada 2.novembrim /pers. A/ bija darba tiesiskajās attiecībās ar SIA /Nosaukums C/ un saņēma darba algu kopumā Ls 1588,08;

Laika posmā no 2012.gada 27.novembra līdz 2013 .gada 28.februārim saņēmis bezdarbnieka pabalstu Ls 264,63 apmērā;

Tā kā /pers. A/ saņēma ienākumus algas veidā, bezdarbnieka pabalsta veidā, kā arī guva citus ienākumus, tomēr no gūtajiem ienākumiem bērna uzturam līdzekļus nemaksāja, kā arī necentās citādi apgādāt un dot uzturu bērnam, tad tā rezultātā nenomaksāto uzturlīdzekļu parāds uz 2013.gada 1.septembri sastāda Ls 1275,08.

Šādas /pers. A/ darbības tiesa kvalificē pēc Krimināllikuma 170.panta.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina un liecināja, ka 2005.gadā ar /pers. B/ šķīra laulību, kopš tā laika kopā nedzīvoja, bērns ar māti dzīvoja atsevišķi. Šķīrās normāli, vienojās par naudām un visām citām lietām. Nopirka /pers. B/ dzīvokli, no /pers.B/ puses pretenziju nebija. Viņam bija darbs, 2009.gadā darbu zaudēja, sākās problēmas. Nebija naudas, kopš 2010.gada uzturlīdzekļu garantiju fonds bērna mātei maksāja 35 latus mēnesī. Tad viņš cīnījās ar finansiālām problēmām, saņēma bezdarbnieka pabalstu, strādāja dažādus gadījuma darbus. 2011.gadā noslēdza darba līgumu uz gadu, pēc tam bija bezdarbnieks, šobrīd ir pašnodarbinātā persona, strādā un nedaudz pelna. Sevi neuzskata par vainīgu šajā noziedzīgajā nodarījumā, atzīst, ka ir izveidojies parāds par uzturlīdzekļu nemaksāšanu, bet ļaunprātīgi to nedarīja. Šis parāds izveidojās, jo bija dažādas finansiālās grūtības, bija bezdarbnieks, nebija ienākumi un līdz ar to nevarēja izpildīt tiesas piespriesto uzturlīdzekļu apmēru. Sākotnēji sievai naudu deva, apmaksāja šofera kursus sievai, maksāja par telefonu, maksāja par bērnu dārzu bērnam, par dzīvokli. Kad ar sievu šķīrās, nopirka sievai dzīvokli, nezina, kas ar dzīvokli ir tagad, iespējams, ka ir pārdots. Laikā, kad bija bez darba, tad strādāja dažādus gadījuma darbus – skaldīja malku, slaucīja ielas, cirta mežu, palīdzēja citiem par attiecīgu samaksu, raka bedres, grāvjus, kartupeļus raka, sienu veda, šie darbi bija sezonas darbi. Maksāja naudā, bija arī graudā. Darbi bija, nauda tik daudz, lai paēst varētu, parādus nomaksāt nevarēja. Viņam palīdzēja ģimenes locekļi, māsas. Kādu laiku dzīvoja kopā ar /pers. F/ no 2006.gada līdz 2010.gadam. Tad /pers. F/ aizbrauca strādāt uz Angliju. Esot Anglijā, /pers. F/ sūtīja uz viņa bankas kontu naudu, lai samaksātu par viņas dzīvokli. Viņa bija Anglijā, bija noruna, ka viņš paliks viņas dzīvoklī, maksās par komunālajiem maksājumiem. Viņa divas reizes sūtīja naudu, lai samaksātu par dzīvokli. 2013.gadā viņa palūdza aiziet no dzīvokļa. No pagājušā gada ir cits patstāvīgs darbs. Šobrīd var samaksāt

piespriesto uzturlīdzekļu apmēru. Uzaicinājumus ierasties pie tiesu izpildītāja saņēma vienu reizi, ieradās un vienojās par uzturlīdzekļu samaksas veidu un apmēru. /pers. I/ pāris reizes iemaksāja viņam naudu uz konta, nauda bija paredzēta patēriņu kredīta apmaksai. Bija paņēmis patēriņu kredītu 680 latu apmērā, māsa palīdzēja nomaksāt. Kontā ieskaitīja arī naudu par gadījuma darbiem. Lūdza arī palīdzību otrai māsai /pers. J/, lai aizdod dažus latus. Ar /pers. F/ vienojās, ka caur viņa kontu /pers. F/ sūtīs naudu /pers. K/, tas ir /pers. F/ radinieks. Viņš pārskaitīja šo naudu /pers. K/. Nauda, kas ienāca kontā no Opal Transfer LTD ir sūtīta no /pers. F/, šo naudu atdeva viņas ģimenei, mātei /pers. M/, jo tēvs bija pansionātā. /pers. F/ maksāja naudu par uzturēšanos iestādē, neviens santīms no šīs naudas nebija paredzēts viņam. /pers.F/ naudu ieskaitīja viņa kontā, viņš to nodeva viņas ģimenei, jo viņi dzīvo dziļos laukos, tālu ir pasta nodaļa, vienkāršāk bija ieskaitīt viņa kontā. Tiesas spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu bija 2009.gadā, piedzina 35 latus mēnesī bērna uzturam. /pers. C/ ir vienīgais bērns. No 2009.gada nemaksāja bērnam uzturlīdzekļus. Bija dzīvokļa parāds, naudas, darba nebija, nevarēja neko samaksāt. Nezina vai /pers. B/ strādāja, neinteresējās, kā viņiem iet. 2011.gadā ar SIA „/Nosaukums C/" noslēdza darba līgumu uz gadu, darba alga bija pēc izstrādātā, katru mēnesi ienākumi bija dažādi, bija mazāki ienākumi par 200 latiem. No šīs naudas bērnam nepārskaitīja uzturlīdzekļiem tāpēc, ka bija dzīvokļa parāds. Dzīvoja /pers. F/ dzīvoklī, bija izveidojis parādu par dzīvokli, tāpēc nevarēja samaksāt bērnam. Nezina, kāpēc /pers. F/ skaitīja uz kontu naudu, bet neskaitīja uzreiz pašam /pers. K/ vai Madonas ūdenim par sniegtajiem apkalpojumiem. Neraugoties uz to, ka strādāja 2011.gadā, pietrūka naudas, tāpēc lūdza arī palīdzību no māsām. Ir darba spējīga persona, bet bija problēmas ar kājām, bija slims, tāpēc arī prasīja naudu māsām, nevarēja tajā laikā atrast gadījuma darbus. Kad brauca uz Aizkraukles sporta spēlēm, /pers. C/ zvanīja nedēļu iepriekš un teica, ka būs Aizkrauklē, kad atbrauca, tad viņu nevarēja sazvanīt. Kad otro reizi brauca uz Aizkraukli, atveda pārtiku. No 2009.gada ar dēlu nav ticies. Pēc /pers. B/ nāves zvanīja dēlam, bet neatceras, kāda bija saruna. Neatzīst, ka ļaunprātīgi neveica uzturlīdzekļu maksājumus bērnam, šobrīd maksā, jo ir darbs. 2014.gadā reģistrējās, kā pašnodarbinātā persona, meklē darbu, kas saistīti ar grāvju kopšanu. Atzīst parādu par uzturlīdzekļiem, neatzīst ļaunprātīgu uzturlīdzekļu nemaksāšanu, neatzīst morālā kaitējuma apmēru, jo nevienam nav izdarījis nekādu morālo aizskārumu. Pašnodarbināta persona ir no 2014. gada janvāra. Nav līgumi ar nevienu firmu. Janvārī neko nenopelnīja, februārī 160 *euro* un martā arī neko nenopelnīja. Par nopelnīto naudu samaksāja visus maksājumus un pārējais paša iztikšanai. Nav citi papildus ienākumi. Šobrīd dzīvo Kusas pagastā, īrē dzīvojamo platību, par to maksā. Paēdis ir, vecākiem ir neliela saimniecība, audzē kartupeļus. 2008.gadā griezās Valmieras slimnīcā, tika noteikta diagnoze artrīts un podagra. Kājas ārstē ar dažādām ārsta izrakstītām ziedēm un smērītēm. Viņa hobijs ir sports, vieglatlētika un spēlē volejbolu, pēdējos četrus gadus nesporto, jo bija veselības problēmas. Pēdējo reizi Aizkraukles stadionā bija tad, kad zvanīja /pers. C/, bet viņš neatnāca līdz stadionam. 2010.gadā ņēma kredītu 680 lati apmērā, lai nomaksātu parādu par dzīvokli /adrese A/. Dzīvoklis piederēja /pers. F/ ar kuru bija attiecības. 2010.gadā viņa dzīvoja un strādāja Anglijā, viņa atļāva dzīvot tajā dzīvoklī, tad arī maksāja par šo dzīvokli un parādu arī, jo to parādu bija izveidojis. Kopš 2013.gada jūlija nedzīvo /pers. F/dzīvoklī, dzīvo Madonas novadā, Kusā, /Nosaukums E/-4, nezina, kas šobrīd dzīvo tajā dzīvoklī. Šobrīd /pers. F/ ir Bostonā. /pers. F/ māte /pers. M/ dzīvo /adrese B/, Ļaudonas pagasts, Madonas novads, šo naudu nodeva ģimenei, ko /pers.F/ ieskaitīja uz kontu. Materiālā zaudējuma uzturlīdzekļu summu atzīst, neatzīst morālā kaitējuma summu. Neatzīst, ka ļaunprātīgi nemaksāja uzturlīdzekļus bērnam, bija finansiālas grūtības. Šobrīd no 2013.gada jūlija mēneša nav parādu, var palīdzēt bērnam, šobrīd bērnam var sūtīt uzturlīdzekļus. Bērnam uzturlīdzekļus sāka maksāt no 2013.gada oktobra mēneša, pārcēlās dzīvot uz Kusu. Vecākiem ir zemnieku saimniecība, ir lopi, precīzi cik daudz, nemācēs pateikt. Cik zina, tad vecāki arī nav devuši naudu Naurim. Viņam ir divi brāļi, viņiem neprasīja naudu, viņi nevarētu palīdzēt. Māsām neprasīja finansiālu palīdzību, ar mērķi samaksāt bērna uzturlīdzekļus. Tagad uzturlīdzekļu nemaksāšana ir parāds, atzīst uzturlīdzekļu parādu, nožēlo, ka tā ir sanācis. Dēla attieksme pret viņu ir negatīva, saprot, kāpēc tāda ir izveidojusies. Viņš vēlējās atjaunot attiecības ar dēlu, vēlējās, lai bērns dzīvo pie viņa, bet saprata, ka negrib viņu raustīt no vienas vietas uz otru, un šķiet, ka attiecības vairs nevar uzlabot.

Neskatoties uz to, ka apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 170.panta neatzina, tā ir pilnībā pierādīta ar sekojošiem pierādījumiem.

Cietusī /pers. D/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka 2012.gada 7.janvārī mira meita /pers. B/, tad nodeva viņas aizbildniecībā 1998.gada 6.martā dzimušo meitas dēlu /pers. C/. Uzturlīdzekļi no tēva /pers. A/ tika piedzīti, bet viņš nemaksāja, valsts uzturlīdzekļu garantijas fonds maksāja /pers. A/ vietā. Aizbildnība tika nodibināta 2012.gada 14.martā, nesaņēma nekādas naudas no uzturlīdzekļu garantijas fonda, tādēļ sāka tiesāties ar bērna tēvu, kurš uzturlīdzekļus nemaksāja. Sāka maksāt no 2013.gada janvāra uzturlīdzekļus valsts 40 latus. /pers. A/ sāka maksāt no brīža, kad prasība ir iesniegta tiesā – latos 40,60,60,60, iepriekš nemaksāja. Neatceras par 2012.gada naudu no tiesu izpildītājas. Ar /pers. A/ nesazvanās. Bērnam atsūta kādu īsziņu "Čau, sveiciens dzimenītē." Viņa nekad nav teikusi, lai nesazvanās ar bērnu. Pēc mātes nāves, tēvs nezvanīja, vienu reizi piezvanīja. Nepajautāja kas un kā, neteica, ka palīdzēs. Kad meita ar /pers. A/ šķīra laulību, attiecības bija nekādas, /pers.A/ sportot brauca uz Aizkraukli, pat nepazvanīja bērnam, lai satiktos. Nevar šobrīd pateikt, kāds ir /pers. A/ parāds. Šķiršanās bija 2007.gadā. /pers. A/ sievai nopirka dzīvokli, bija uz /pers. B/ vārda. Šķiroties pārdeva 3.istabu dzīvokli. Nopirka dzīvokli, kur meita dzīvoja ar bērnu, /pers.A/ bija nauda. /pers.B/ uz Angliju aizbrauca 2010.gada martā. Uzturlīdzekļi piedzīti ar Madonas rajona tiesas 2009.gada spriedumu. Meitai trūka iztikas līdzekļi, tādēļ aizbrauca strādāt uz ārzemēm, sūtīja dēlam naudu. /pers.A/ nekad nav devis naudu. Bērns paprasīja naudu tēvam, teica, ka nedošot, citreiz iedos. Bērns bija redzējis, ka tēvam naudas maks pilns ar naudu, bet neiedeva nevienu santīmu. Pēc meitas nāves, viņš ir iedomājies, ka viņa neļautu ar bērnu tikties. No tēva puses bērnam nav bijis emocionālais atbalsts. Personīgi ar /pers.A/ nav runājusi par naudas līdzekļiem. Bērns ar tēvu runāja par naudas līdzekļiem. Dāvanas nekad nav bijušas. /pers.A/ ir visu mūžu sportojis, nekad nav mēģinājis ar bērnu tikties, nav mēģinājis nodot naudu bērnam. Kad mamma nomira, /pers.C/ bija 14 gadi. /pers.C/ vairs negrib runāt ar tēvu, jo visu laiku nebija viņam vajadzīgs. /pers. C/ labi mācās.

Nepilngadīgais liecinieks /pers. C/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka tēvs /pers. A/ viņu ir ignorējis no pašas bērnības, nekādas tēva un dēla attiecības nav bijušas. Kopš pirmās klases nedzīvo kopā ar tēvu. Bērnības atmiņas par tēvu praktiski nav. Kad bija maziņš, tēvs bieži brauca uz sporta spēlēm, viņu ļoti reti ņēma līdzi, tikai tad, kad viņam bija labs garastāvoklis. Ar viņu tēvs nav vēlējies uzturēt kontaktu. No 7 gadu vecuma dzīvo kopā ar mammu. Par uzturlīdzekļu maksāšanu no tēva atceras tikai pēc mammas stāstītā, ka viņš nav neko maksājis, tikai atsevišķos gadījumos. Pēc 7 gadu vecuma, kad mamma ar tēvu nedzīvoja kopā, ir devis kabatas naudu, bet varēja jau vairāk dot. Līdz 4.klasei dzīvoja Madonā abi ar mammu. Pie vecmāmiņas dzīvo

no laika, kad sāka iet 5.klasē Aizkraukles sākumskolā. Mamma strādāja /Nosaukums F/ veikalā Aizkrauklē. Pārceļoties uz Aizkraukli, tēvs teica, ja atvēršot bankā savu kontu, viņš regulāri tajā ieskaitīs naudu. Atvēra kontu, bet līdz šim brīdim nauda nav ieskaitīta. Divas nedēļas pēc mammas nāves, viņš pazvanīja un teica, ka nekas nav noticis, lai dzīvojot savu dzīvi uz priekšu, lai nebēdājoties. Tagad, kad ir ierosināta krimināllieta, tad viņš dēlu beidzot atceras. Ir sūtījis naudu uz jauno gadu, uz dzimšanas dienu, uz vārda dienu, bet tie ir 10 *euro*. Viņš uz draugiem.lv rakstīja, ka vēlas atjaunot kontaktus. Neatbildēja uz viņa vēstulēm, uzskata, ka vairs nekādus kontaktus nevar atjaunot. Viņš nebija uz mammas bērēm. Materiālais atbalsts, morālais atbalsts no viņa puses nav bijis. Ir dziļi aizvainots, kādreiz gribēja atjaunot attiecības ar tēvu, tagad to vairs negrib. Nesaprot, kā tēvs var nemaksāt uzturlīdzekļus savam vienīgajam miesīgajam dēlam. Nekādās labās domās par savu tēvu nav. Nezina vai tēvs ir strādājis. Nav neko publiskajā telpā redzējis par tēva sasniegumiem sportā, zina, ka nodarbojas ar sportu. Precīzi nezin, bet laikrakstā Staburags bija informācija, ka volejbola komanda no Madonas brauc spēlēt uz Aizkraukli, pieļauj domu, ka arī viņš brauca spēlēt. Pēc tiesas sēdes par uzturlīdzekļu piedziņu, kad viņš ir bijis Aizkrauklē, nav ticies ar viņu, nav zvanījis, nav nekāda kontakta. Viņa atbalsta persona ir vecmamma, mammas mamma, ome /pers. D/. Viņa ir iecelta par aizbildni. Neatceras vai tēvs ir interesējies par viņa sekmēm skolā. Uz vārdadienu viņš ieskaitīja kontā 10 *euro*, dzimšanas dienā un Jaunajā gadā arī ieskaitīja 10 *euro*. Pirms tam viņš neko neieskaitīja bankas kontā, viņš zināja bankas kontu jau iepriekš. Ir apģērbts, paēdis, viss ir labi, tikai gribētos lielāku iniciatīvu no tēva puses. Labi mācās, ir piedalījies olimpiādēs, ieguvis atzinības vietas, ir spējīgs, cenšas turēt labas sekmes. Omei bija atzinības raksts, ka viņa labi audzina mazdēlu, kopīgi fotografējās pie skolas karoga. Morālā aizskāruma kompensācija viņa ieskatā ir pamatota, ko ir iesniegusi ome, jo attieksme no tēva puses ir ļoti sāpīga un tas pelna nosodījumu. Kas maksāja par bērnu dārzu, neatceras, ka viņš veda uz bērnu dārzu, to atceras. Tas, ka viņu tēvs veda uz skolu, nenozīmē neko. Tā ir kaut kāda bravūrība, lepnība, pats varēja aiziet uz skolu. Par apsūdzībā norādīto laika posmu no 2009.gada līdz 2013.gadam nav zināms tēva darbs un ienākumi. Nezina, cik lielā apmērā viņš maksā omei uzturlīdzekļus. Ome ir stāstījusi, ka maksā, bet ka ir nepietiekami. Ome nav aizliegusi komunicēt ar tēvu.

Lieciniece /pers. J/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka no 1997. gada dzīvo Aizkrauklē. /pers. A/ ir brālis, attiecības ir labas. Konkrētas darba vietas nenosauks, bet zina, ka ir strādājis saistībā ar kokmateriāliem, bet precīzāk neko nemācēs pateikt. Ar brāli nesanāk bieži satikties. Bieži bija runājusi ar/pers.B/, viņa neviena slikta vārda nav teikusi par /pers.A/. Uzskata, ka viņu laulība bija neizdevusies, bet tās ir tikai viņas domas. Pēc laulības šķiršanas bērns palika pie mātes, sākumā Madonā. Kamēr /pers. B/ ar /pers. A/ dzīvoja kopā, bieži brauca pie viņiem ciemos, tiklīdz laulība bija izšķirta, radus nelaida sev klāt. /pers. C/ vecmamma /pers. D/ neļāva vairs tikties ar bērnu. Zina, ka /pers. C/ dzīvo Aizkrauklē, ir redzējušies uz ielas, viņa sveicinās, bet /pers. C/ lepni paiet garām. Brāļa dzīvē nejaucās, tā ir viņa dzīve, dzirdējusi, ka viņam bija parādi, ir arī naudu brālim devusi. Pieļauj domu, ka viņš lūdza naudu, lai samaksātu uzturlīdzekļus bērnam. Viņš palūdza palīdzību, viņam iedeva naudu, bet nejautāja, kādiem mērķiem tā tiks tērēta. Iespējams, ka naudu prasīja bērna uzturam, nezina, netirpināja viņu, kādiem mērķiem nepieciešama nauda. Atceras, ka brālis prasīja naudu 2010.gadā, iedeva 10 un vēlāk 50 latus. Naudu sūtīja uz brāļa kontu, gan deva skaidrā naudu, kad brauca uz Madonu pie mātes, tad iedeva brālim naudiņu. Nejautāja un nezina, kāpēc brālis nestrādāja. Brālis ir teicis par dzīvokļa parādiem. Liekas, ka brālis pārdeva dzīvokli Madonā, Raiņa ielā, kur viņi ar /pers. B/ dzīvoja. Pazīst /pers. F/, brālis dzīvoja ar viņu kopā pēc šķiršanās ar /pers. B/. Viņi dzīvoja kopā, abi strādāja. Ar /pers. F/ normālas attiecības, nezina kāpēc viņa aizbrauca uz ārzemēm strādāt. Brālim ir veselības problēmas ar kāju, sapampusi kāja, cilvēks nevar paiet. Viņam sen ir problēmas ar kāju, kādi 4-5 gadi atpakaļ. /pers. A/ nodarbojās ar sportu, ir braucis uz sporta sacensībām, bet tas bija ļoti sen. /pers. I/ ir māsa, adresi nevar nosaukt, viņa dzīvo un strādā Rīgā. Brālis paprasīja naudiņu, saka, ka, ir vajadzības, nesaka konkrēti kādam mērķim. /pers. A/ un dēla šī brīža attiecības nevar nosaukt par labām, dēls neatzīst tēvu. Neuzskata, ka uzturlīdzekļu nemaksāšana ir par iemeslu, kāpēc dēls neatzīst tēvu. Iemesls varētu būt savstarpējie strīdi un pagātne starp /pers. D/ un /pers. A/. /pers. A/ pārdzīvo, kas notiek ar dēlu, emocionāli to var redzēt, viņam sirds sāp par izveidojošos situāciju. Domāja, ka nauda, kuru deva brālim ir nonākusi kam viņu brālis bija paredzējis. /pers. I/ ir arī devusi /pers. A/ naudu. Ar māsu nav pārrunājušas brāļa finansiālās problēmas. /pers. U/ ir /pers. A/ vecākā māsa, tā nav viņas māsa. Nezina ar ko šobrīd nodarbojas brālis, nezina, kur strādā, nezina no kādiem līdzekļiem dzīvo. Šogad nav devusi brālim naudu, neatceras, kad pēdējo reizi deva naudu brālim. Nav devusi tāpēc, ka viņš nav prasījis. Madonā, Raiņa ielas dzīvoklis bija uz mammas vārda, visi dzīvoja, arī Ilze ar Aināru. Nezina, kad dzīvoklis tika pārdots. Uz /pers. B/ bērēm nebija, netika aicināta un par notikušo uzzināja pēc laiciņa no cilvēkiem, bet ne no radiniekiem. Attiecības ar /pers. C/ nav nekādas. Vecāki dzīvo Madonas novadā, Barkavas pagastā, vecākiem ir zemnieku saimniecība, zeme juridiski pieder brālim /pers. V/, saimniecībā ir daži lopi. Vecāki ir centušies /pers. C/ sūtīt naudu caur /pers. Z/, viņi ar /pers. C/ ir brālēni. Vecāki veda kartupeļus uz Aizkraukli. Pati nav vedusi /pers. C/ naudiņu, jo nav pārliecināta, ka būtu tikusi pie /pers. C/. Domā, ka brālim naudu būtu devusi, tikai ar mērķi palīdzēt /pers. C/.

Lieciniece /pers. I/tiesas izmeklēšanā liecināja, ka ir /pers. A/ māsa. 2011.gada pavasara mēnešos brālim ir pārskaitījusi naudu, precīzi nezina, cik reizes, summā no 50-65 latiem. Naudu pārskaitīja pēc /pers. A/ lūguma, mērķis bija parādu dzēšanai. Nezina ar ko nodarbojās brālis, vienu laiku strādāja kokapstrādes uzņēmumā, vienu laiku bija bez darba, bet tā precīzi nevar pateikt. Nezina brāļa ienākumus, zina, ka 2011.gadā viņam bija finansiālas grūtības. Nezina vai /pers. A/ uztur /pers. C/, bet viņš nekad nav noliedzis, ka viņam ir dēls un, ka ir jāmaksā dēlam uzturlīdzekļi. Nezina, cik un vai vispār ir maksājis bērnam šos līdzekļus. Pazīst /pers. F/, zina, ka /pers. A/ ar /pers. F/ un viņas dēlu dzīvoja kopā viņas dzīvoklī. Zina, ka /pers. F/ ir aizbraukusi uz ārzemēm. Kādu laiku /pers. F/ dēls dzīvoja ar /pers. A/. Domā, ka citi ģimenes locekļi ir devuši naudu /pers. A/. Dzirdēja, ka māsa /pers. J/ ir devusi /pers. A/ naudu, nezina, cik bieži un cik daudz. Viņa un /pers. J/ /pers. A/ deva naudu, jo viņam bija finansiālas problēmas, nav darba, dzīvo mazpilsētā. Zina, ka brālis ir aktīvi meklējis darbu, viņai nebija iespējams viņam sagādāt darbu. Nav zināms vai /pers. A/ /pers. C/ deva uzturlīdzekļus. Zina, kur un pie kā dzīvo /pers. C/. /pers. A/ prasīja konkrētu summu, ko iedeva. Nezina vai /pers. A/ saņēma naudu no /pers. F/. Atsevišķu periodu viņa arī dzīvoja Madonā. /pers. A/ ar /pers. F/ bija kopdzīve, kādu laiku /pers. AB/ dzīvoja kopā ar /pers. A/, kamēr /pers. F/ iekārtojās ārzemēs. Nekas nav zināms par /pers. AB/ tēvu un viņa lomu bērna dzīvē. Brālim sākot no 2011.gada aprīļa līdz 2012.gada sākumam katru mēnesi pārskaitīja 50 latus overdrafta parāda dzēšanai, naudu skaitīja uz brāļa Swedbank kontu.

Lieciniece /pers. M/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka /pers. A/ pazīst kā meitas /pers. F/ civilvīru. Meita pašreiz ir Anglijā. Meita ir sūtījusi naudu no Anglijas, nezina, cik daudz kopumā ir atsūtījusi, bet sūtīja uz /pers. A/ bankas norēķinu kontu. Pašai norēķinu konta un bankas karte nav. Sūtīja ļoti bieži,

pirms kāda gada pusotra bija pēdējais sūtījums no meitas uz /pers. A/ bankas karti. Sūtītā nauda bija paredzēta viņai un meitas dēlam /pers. AB/. Tagad mazdēls ir Anglijā pie mātes Daces. Brauca uz meitas dzīvokli Veidenbauma ielā, Madonā, mazdēls tur dzīvoja kādus 2 gadus kopā ar Aināru. Šobrīd meita sūta naudiņu zālēm uz otra mazdēla kontu un viņš atdod naudiņu. Nezina, cik reizes brauca pie Aināra pēc naudas, daudz reizes, jo slimoja ļoti daudz. Meita vismaz mēnesī reizi atsūtīja naudu. Uz Aināra kontu meita sūtīja 30, 50, 60 latus, iespējams, ka nauda tika sūtīta četru gadu garumā. Meita Anglijā dzīvo piekto gadu. Cik zina, tad /pers. A/ sākotnēji bija darbs, bet kādu laiku bija bez darba. Viņš nevarēja atrast darbu. /pers. A/ sportoja pirms kādiem četriem gadiem, nezina ar kādu sporta veidu nodarbojās. /pers. A/ pa Latviju brauca sportot, laikam ārpus Latvijas nav nekur bijis. Ir bijuši raksti vietējos laikrakstos par sasniegumiem sportā. /pers. K/ bija viņas māsas vīrs, viņš nomira pirms diviem gadiem. Ciemos brauca ļoti reti. Personu pēc vārda /pers. AD/, nepazīst. Meita zvanīja viņai un teica, ka ir atsūtījusi naudu /pers. A/ un norādīja, ka nauda ir paredzēta dēla uzturēšanai un viņai zālēm. Tur kur viņa dzīvo, nav bankomāta. Zināja, ka /pers. A/ pašam bija bērns, par bērna uzturēšanu nejautāja, nezina neko par viņa dēlu. /pers. A/ ilgu laiku nebija darba. Meita aizbrauca uz ārzemēm strādāt, jo nevarēja uzturēt ģimeni, nebija apstākļi, lai meita paliktu Latvijā. /pers. A/ negribēja braukt uz ārzemēm. Meita bija minējusi, ka /pers. A/ ir divas māsas, brālis, ar viņiem nav tikusies. /pers. A/ apgādāja viņa māte ar pārtikas produktiem, viņiem ir lauksaimniecība.

Lieciniece /pers. F/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka /pers. A/ pazīst apmēram 11 gadus. Dzīvoja Madonā, Veidenbauma ielā, divistabu dzīvoklī, dzīvoklis bija viņas īpašumā. Dzīvoja tur viņa, dēls /pers. AB/ un /pers. A/. Kad dzīvoja kopā ar /pers. A/, viņš strādāja SIA /Nosaukums G/, nezina, cik lieli ienākumi viņam bija. No algas iekrāt neko nevarēja. Tajā laikā viņa strādāja veikalā. Zināja, ka /pers. A/ ir dēls. Kad viņš strādāja, dēlam maksāja uzturlīdzekļus, maksāja caur bankas kontu, mājās bija redzējusi maksājuma kvītis, laika periodu neatceras. 2012.gada martā vai aprīlī izbrauca no valsts, jo neapmierināja dzīves apstākļi Latvijā. Uz to brīdi /pers. A/ nebija darba. Kad brauca prom, attiecības bija labas, bet ne kopdzīve. Dēlu uz Angliju paņēma 2012.gada augustā, septembrī, uzreiz dēlu nevarēja paņemt, vajadzēja iekārtoties, dēlam bija jāpabeidz skola. Nezina, kāpēc /pers. A/ nebrauca uz Angliju, pieļauj, ka tas bija veselības dēļ, viņam visu laiku ir problēmas ar kājām ,kauliem, saitēm. Pirmajos kopdzīves gados /pers. A/ nodarbojās ar sportu, pēc tam vairs nē. Summas, kuras sūtīja /pers. A/ nepateiks, neatceras, naudu sūtīja dzīvokļa komunālajiem maksājumiem un bērna uzturam, tika nauda sūtīta arī mammai, lai viņa iegādātos zālēm. Šī sūtītā nauda nebija paredzēta /pers. A/ vajadzībām. Nezina vai viņš naudu tērēja savām vajadzībām, jo par dzīvokli tika samaksāts un bērns bija paēdis, nedomā, ka viņš naudu tērēja savām vajadzībām. Kad dēls bija Anglijā, neturpināja sūtīt naudu /pers. A/. Nezina, cik ilgi /pers. A/ bija bez darba, iespējams, ka gadu, varbūt pat vairāk. Viņš meklēja darbu caur sludinājumiem, gāja uz Nodarbinātības valsts aģentūru. 2011.gadā uz trīs mēnešiem bija aizbraukusi uz sezonas darbiem uz Angliju, tad atbrauca mājās un 2012.gadā atkal aizbrauca. Neatceras, kāpēc /pers. A/ ieskaitīja 460 latus 2011.gadsa 13.jūnijā. Tāpat vien nav /pers. A/ devusi naudu. Dzīvojot ar /pers. A/ kopā, naudas līdzekļi bija kopīgi, cik atceras nebija kredītsaistības, bet iespējams, ka /pers. A/ bija patēriņa kredīts. Kopdzīves laikā /pers. A/ strādāja vienā darba vietā, izbeidzās darba tiesiskās attiecības, jo firma beidza pastāvēt. /pers. A/ bija reģistrējies Nodarbinātības valsts aģentūrā. Dēlam bija 15 gadi, kad aizbrauca uz Angliju, juridiski nekas netika noformēts bāriņtiesā pilnvara netika sastādīta, dēlu uzpasēja mamma un uzraudzīja /pers. A/, kamēr viņa iekārtojās Anglijā. Dēlam bija savs bankas konts un karte, internetbanka nebija. Uzskata, ka pieaudzis cilvēks zina kā jānomaksā komunālie pakalpojumi un kāda pārtika ir jānopērk bērnam. Viņa /pers. A/ uzticējās. Kamēr /pers. A/ strādāja, viņš regulāri maksāja uzturlīdzekļus dēlam /pers. C/. Kad nestrādāja, viņam nebija no kā maksāt. Dzīvoja kā sanāca, grūti gāja, vecāki ļoti daudz palīdzēja. No sūtītās naudas /pers. A/ deva naudu viņas dēlam. Uz Ērika bankas kontu nekas netika sūtīts, neatceras, ka būtu sūtījusi. Viņas mammai nav bankas konts, naudu sūtīja zālēm uz /pers. A/ bankas kontu. No sūtītajām summām nauda bija paredzēta dzīvoklim, kāda daļa mammai zālēm, dēlam naudas līdzekļi. /pers. A/ par viņas dēlu bija jārūpējas no 2012.gada marta vai aprīļa līdz 2012.gada augustam. Neatceras, cik liela maksa bija par komunālajiem maksājumiem. Skaidru naudu /pers. A/ nav devusi, viņš pats ir pieaudzis cilvēks, viņš par sevi rūpējās. Bija iekrājies parāds par dzīvokli, parāds iekrājās, kad dzīvoja kopā. Tad, kad /pers. A/ bija naudas līdzekļi, viņš piedalījās maksājumos par dzīvokli. No 2013. vai 2014.gada vasaras /pers. A/ nedzīvo viņas dzīvoklī, tad pati maksāja par dzīvokļa apsaimniekošanu caur internetbanku. Tajā laikā sūtīja naudu /pers. A/, vēlāk maksāja pati, nav tādi apstākļi, lai viņam neuzticētos. Uzskata, ka viņas sūtītos naudas līdzekļus /pers. A/ izmantoja dzīvokļa apsaimniekošanas apmaksai un viņas bērna uzturam, bija svarīgi, ka dēls bija paēdis. Droši vien 460 Ls tika ieskaitīti komunālajiem maksājumiem. Neatceras tos apstākļus, kāpēc sūtīja uz /pers. A/ kontu naudu. /pers. A/ strādāja SIA /Nosaukums G/, darbs bija saistīts ar kokmateriāliem, baļķiem, precīzu laiku neatceras, kad viņš tur strādāja. Nezina vai /pers. A/ ir strādājis SIA /Nosaukums C/. Nevar atcerēties visus datumus un sūtītās naudas summas /pers. A/. Notariāli apliecinātajā liecībā rakstītais atbilst patiesībai.

No rakstveida pierādījumiem redzams, ka ar Madonas rajona tiesas 2009.gada 16.novembra spriedumu (*1.sēj.lietas 33.-34.lapa*) no /pers. A/ piedzīti uzturlīdzekļi par labu /pers. B/ 1998.gada 6.martā dzimušā dēla /pers. C/ uzturam ik mēnesi 30% no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadības sasniegšanai, uzturlīdzekļu piedziņu uzsākot no 2009.gada 31.augusta. Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Kaut arī apsūdzībā nav konkrētas atsauces uz Aizkraukles rajona tiesas 2012.gada 21.augusta spriedumu, ir tikai norāde, ka ar 2013.gada 4.februāra un 5.jūlija Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas lēmumu no 2012.gada 7.janvāra izbeigta uzturlīdzekļu izmaksa /pers. B/ un no 2013.gada 21.janvāra nolemts parādnieka /pers. A/ vietā izmaksāt uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam Ls 40 apmērā /pers. D/ ik mēnesi, lietā nav strīda par to un no apsūdzības būtības izriet, kā arī lietas materiālos redzams, ka Ar Aizkraukles rajona tiesas 2012.gada 21.augusta spriedumu (*1.sēj.lietas 3.-9.lapa*) no /pers. A/ piedzīti uzturlīdzekļi par labu /pers. D/ 1998.gada 6.martā dzimušā bērna /pers. C/ uzturam 60 Ls ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2012.gada 16.aprīļa līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai kamēr /pers. D/ pildīs aizbildņa pienākumus. Sprieduma izpildē nolemts ieskaitīt uzturlīdzekļu summu Ls 65, ko /pers. A/ samaksājis 2012.gada 10.jūlijā un 2012.gada 10.augustā.

Ar 2013.gada 29.janvāra lēmumu lietā par cietušo atzīta nepilngadīgā /pers. C/ aizbildne /pers. D/ (*1.sēj.lietas 28.lapa*).

No Vidzemes apgabaltiesas iecirkņa Nr.95 zvērināta tiesu izpildītāja A.Cerbuļa 28.12.2012.paziņojuma /pers. D/ izpildu lietā Nr.623-C4-2012 redzams, ka uzturlīdzekļu piedziņa, pamatojoties uz Aizkraukles rajona tiesas 2012.gada 21.augusta spriedumu nav iespējama. Izziņa izdota iesniegšanai

uzturlīdzekļu garantijas fondā (*1.sēj.lietas 26.lapa*).

Ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas 08.02.2010.lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu nolemts no 27.01.2010.izmaksāt /pers. B/ parādnieka /pers. A/ vietā uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam Ls 35 apmērā (*1.sēj.lietas 27.-28.lapa).*

Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija 25.04.2013. sniegusi informāciju, ka no 2010.gada 27.janvāra līdz 2012.gada 28.februārim uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam /pers. B/ ir saņēmusi 879,44 Ls apmērā. Parāds pret valsti sastāda 994,20 Ls, tai skaitā likumiskie procenti 114,76 Ls (*1.sēj.lietas 41.lapa*).

Ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas 11.05.2012.lēmumu no 29.02.2012. nolemts izbeigt uzturlīdzekļu izmaksāšanu /pers. B/, kas tiek veikta parādnieka /pers. A/ vietā, pamatojoties uz to, ka /pers. B/ no 29.03.2012.nav deklarētās dzīves vietas Latvijas Republikā (*1.sēj.lietas 43.lapa*).

Ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas 05.07.2013.lēmumu atcelts 11.05.32012.lēmums, nolemts izbeigt uzturlīdzekļu izmaksāšanu /pers. B/, kas tiek veikta parādnieka /pers. A/ vietā, pamatojoties uz to, ka /pers. B/ ir mirusi 07.01.2012. (*1.sēj.lietas 47.lapa*).

Ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas 04.02.2013.lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu nolemts no 21.01.2013.izmaksāt /pers. D/ parādnieka /pers. A/ vietā uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam Ls 40 apmērā (*1.sēj.lietas 45.lapa).*

Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija 15.04.2013. sniegusi informāciju, ka no 2013.gada 21.janvāra uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam /pers. D/ ir saņēmusi 54,19 Ls apmērā *(1.sēj.lietas 44.lapa*).

Madonas novada bāriņtiesa ar 2012.gada 14.marta lēmumu atņēmusi /pers. A/ dēla /pers. C/ aprūpes tiesības (*1.sēj*.lietas 35.-37.lapa). Lēmuma motīvu daļā norādīts, ka /pers. A/ jau trīs gadus nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību. Ar Madonas novada bāriņtiesas 2014.gada 21.janvāra lēmumu nolemts neatjaunot /pers. A/ dēla /pers. C/ aprūpes tiesības un pārtraukt aizgādības tiesības (*1.sēj.lietas 161.-164.lapa).* Par /pers. C/ aizbildni iecelta /pers. D/ ar Madonas novada bāriņtiesas 2012.gada 14.marta lēmumu (*1.sēj.lietas 160.lapa*).

Par to, ka /pers. A/ apsūdzībā norādītajā laika periodā ir guvis ienākumus, apliecina SIA /Nosaukums C/ 27.04.2012.izziņa., kurā norādīts, ka laikā no 2011.gada oktobra līdz 2012.gada martam /pers. A/ strādājis SIA par kokzāģētavas operatoru un viņa darba alga deviņos mēnešos kopsummā sastāda Ls 679,82 (*1.sēj.lietas 46.lapa*). To apliecina arī VSAA Madonas reģionālās nodaļas 02.05.2012.izziņa (*1.sēj.lietas 49.lapa*) un šo faktu nenoliedz pats apsūdzētais.

Ar 27.11.2012. Nodarbinātības valsts aģentūras Madonas filiāles lēmumu /pers. A/ piešķirts bezdarbnieka statuss (*1.sēj.lietas 58.lapa*).

Laikā no 27.11.2012.līdz 28.02.2013./pers. A/ saņēmis bezdarbnieka pabalstu Ls 264,63 apmērā, ko apliecina VSAA Madonas reģionālās nodaļas 09.04.2013. paziņojums par apdrošinātās personas iemaksām (*1.sēj.lietas 102.-105.lapa*).Šajā laika periodā /pers. A/ citi ienākumi nav konstatēti, ko apliecina Vidzemes apgabaltiesas iecirkņa Nr.95 zv.tiesu izpildītāja A.Cerbuļa paziņojums 20.02.2013 *(1.sēj.lietas 119.lapa*).

Apsūdzība /pers. A/ celta arī par to, ka laika posmā no 2010.gada 18.janvāra līdz 2012.gada 22.augustam /pers. A/ savā „Swedbank" AS algas kontā Nr./numurs/ un AS „SEB banka" norēķinu kontā Nr./numurs/ ir saņēmis naudas līdzekļus no vairākām privātpersonām kopumā Ls 1561. Tiesa izslēgusi no apsūdzības šo rindkopu kā nepierādītu un, proti:.

No Swedbank AS /pers. A/ piederošā konta pārskata redzams, ka /pers. A/ 01.08.2008.bijusi noformēta kredītlīnija (*1.sēj.lietas 74.-75.lapa*). No 16.04.2011.līdz 10.01.2012. /pers. A/ ieskaitījusi kontā kopsummā Ls 315, /pers. F/ no 11.12.2009.līdz 18.01.2010.ieskaitījusi naudu 24,50 Ls. Pārējos naudas līdzekļus kontā ieskaitījis pats /pers. A/ Ls 661,60 apmērā.

No SEB banka /pers. A/ piederošā konta izdrukas redzams, ka laikā no 29.01.2010. līdz 26.05.2010.naudas iemaksas veikusi /pers. J/ kopsummā Ls 20, laikā no 13.06.2011.līdz 22.08.2012. naudas iemaksas veikusi /pers. F/ kopsummā Ls 964, 24.04.2012. iemaksu veikusi /pers. AD/ Ls 70 (*1.sēj.lietas 79.-90.lapa*).

No /pers. F/ liecībām tiesas izmeklēšanā izriet, ka naudu viņa skaitījusi /pers. A/ bankas kontā viņai piederošā dzīvokļa komunālo pakalpojumu apmaksai un sava dēla uzturēšanai, arī vecāku uzturēšanai, zāļu iegādei un citu parādu segšanai, nauda /pers. A/ personiskajām vajadzībām netika skaitīta. /pers. F/ lietā iesniegusi arī Vidzemes apgabaltiesas zv.notāra J.Branta apliecinātu liecību, kurā konkrētās summās norādījusi, ka laikā no 2011.līdz 2012.gadam, strādājot un dzīvojot Anglijā, skaitījusi /pers. A/ bankas kontā līdzekļus, kas bija domāti dzīvokļa komunālo un īres izdevumu segšanai, kā arī viņas dēla Ērika uzturam (*1.sēj.lietas 186.lapa*).

Lieciniece /pers. M/ liecināja, ka meita /pers. F/ viņai no Anglijas sūtījusi naudu zālēm uz /pers. A/ kontu, ko viņai vienmēr vedis /pers. A/. Tāpat naudu sūtījusi sava dēla uzturam un maksai par viņai piederošu dzīvokli, kā arī viņas radiniekam /pers. K/.

Lieciniece /pers. A/ liecināja, ka naudu skaitījusi brāļa /pers. A/ kontā, jo brālim bijušas sedzamas kredītsaistības. No bankas konta izraksta redzams, ka šī nauda tūlīt tika novirzīta tās domātajam mērķim- kredītsaistību dzēšanai.

Lieciniece /pers. J/ liecināja, ka naudu Ls 20 brāļa kontā skaitījusi pēc brāļa lūguma. Viņa tikai pieļauj domu, ka brālis lūdzis naudu, lai samaksātu bērnam uzturlīdzekļus. Tāpat viņa norādīja, ka brālim nejautāja, kādiem mērķiem nauda vajadzīga.

Lietā nav nekādu ziņu par /pers. AD/ ieskaitīto naudas summu Ls 70 apmērā /pers. A/ kontā. Konta izrakstā norādīts-pārskaitījums. Mērķis un izlietojums tiesas izmeklēšanā netika noskaidrots.

Tiesa atzīst, ka naudas līdzekļi, ko /pers. A/ kontā tika skaitījusi /pers. F/ nevar tikt attiecināmi uz tādiem ienākumiem, no kuriem /pers. A/ bija jāmaksā uzturlīdzekļi savam bērnam, jo /pers. F/ pienākums nekādā gadījumā nav uzturēt no saviem līdzekļiem arī /pers. A/ bērnu. Pēc brīvas gribas viņa ir apmaksājusi sava dzīvokļa izdevumus un uzturējusi savu dēlu, bez tam liecībās norādījusi, ka līdzekļus paša /pers. A/ uzturam viņa nedeva. Lieciniece /pers. A/ naudu brālim tika skaitījusi konkrētam mērķim kredītsaistību dzēšanai. Ka šāds kredīts bija un tika segts no /pers. A/ ieskaitītiem līdzekļiem, apliecina bankas paziņojums lietā.

Lieciniece /pers. J/ uz prokurora jautājumu atbildēja, ka viņa pieļauj domu, ka brālis naudu prasījis, lai varētu maksāt uzturlīdzekļus bērnam. Taču no viņas liecības neizriet, ka šāda saruna par naudas Ls 20 novirzīšanas mērķi ar brāli būtu notikusi. No viņas liecības kopumā izriet, ka brālim bija slikts finansiālais stāvoklis un viņa palīdzējusi, neprasot iemeslu.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīts, ka šo lieciniečuieskaitīto naudu /pers. A/ bankas kontā nevar atzīt par gūtiem ienākumiem, kas būtu novirzāmi bērna uzturēšanai.

No VID 19.04.2013. izziņas redzams, ka /pers. A/ 2010. un 2013.gadā algotus ienākumus nav guvis, taču 2009.gadā guvis Ls 275 SIA /Nosaukums G/, 2011.gadā SIA /Nosaukums C/ guvis Ls 457,15 un 2012.gadā Ls1686,07 (*1.sēj.lietas 92.-98.lapa*). Laika periodā no 2011.gada oktobra līdz 2012.gada novembrim SIA /Nosaukums C/ pēc nodokļu atskaitīšanas izmaksājusi /pers. A/ darba algu kopsummā Ls 1588,08 (*1.sēj.lietas 108.lapa*). /pers. A/ savstarpēji vienojoties ar dara devēju SIA /Nosaukums C/ 2012.gada 2.novembrī pārtraucis darba attiecības (*1.sēj.lietas 109.lapa*).

Pēc kriminālprocesa ierosināšanas /pers. A/ reģistrēts par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju no 17.01.2014. (*1.sēj.lietas 156.lapa*).

/pers. A/ no 2013.gada oktobra arī regulāri maksā uzturlīdzekļus sava dēla Naura brieža uzturam, ko apliecina lietā iesniegtie maksājumu uzdevumi (*1.sēj. lietas 152.-154.; 175.-176.; 209.-227.lapa; 2.sēj.lietas 5.-9.; 11.-15.lapa).*

Vērtējot apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 170. panta, jo apsūdzētais /pers. A/ apsūdzībā norādītajā laika periodā no 2009.gada 31.augusta līdz 2013.gada 28.februārim un pie norādītajiem apstākļiem ir ļaunprātīgi izvairījies no uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma savam nepilngadīgajam bērnam /pers. C/, dzimušam /datums/, kas apsūdzētajam uzlikts ar 2009.gada 16.novembra Madonas rajona tiesas spriedumu un turpmāk ar Aizkraukles rajona tiesas 2012.gada 21.augusta spriedumu. Kaut arī lēmumā par personas saukšanu pie kriminālatbildības nav konkrētas atsauces Aizkraukles rajona tiesas 2012.gada 21.augusta spriedumu, šis pienākums izriet no apsūdzības tekstā norādītā, ka no 2013.gada 21.janvāra uzturlīdzekļu garantijas fonds /pers. A/ vietā /pers. D/ izmaksā uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam.

Kā redzams no lietā pievienotajiem dokumentiem /pers. A/ vēlme nemaksāt uzturlīdzekļus ir bijusi apzināta, sistemātiska un šie maksājumi nav veikti ilgā laika periodā. Saskaņā ar lietā esošo informāciju, pamatojoties uz cietušās sniegtajiem paskaidrojumiem ir redzams, ka apsūdzētais apsūdzībā norādītajā laika periodā nav veicis uzturlīdzekļa maksājumus nekādā apmērā, tikai pēc tam, kad cietusī vērsās policijā un, kad lieta jau gandrīz nonāca līdz tiesai, tad /pers. A/ sāka maksāt uzturlīdzekļus, ko apliecina bankas maksājumu uzdevumi (*1.sēj. lietas 152.-154.; 175.-176.; 209.-227.lapa; 2.sēj.lietas 5.-9.; 11.-15.lapa).*

/pers. A/ ir jauns vīrietis un darbspējīgā vecumā. Lietā iesniegtās ziņas par /pers. A/ veselības stāvokli(ieraksti ambulatorā pacienta medicīniskajā kartē un izrakstā-2008.gadā viņam konstatēts artrīts, bet 2012.gadā ateroskleroze un pulmonālā arteriālā hipertensija, *(1.sēj.lietas 208.lapa; 2.sēj.lietas 4.lapa*) nekādā ziņā neliecina, ka viņš vispār apsūdzībā norādītajā periodā nav bijis darba spējīgs. Lietas materiāli satur arī ziņas un apsūdzētais šo faktu nenoliedz, ka kādu laiku viņš strādājis dažādus pagaidu darbus, arī SIA /Nosaukums C/ , SIA „/Nosaukums G/" un saņēmis samaksu par darbu, kādu laiku bijis bezdarbnieks un saņēmis bezdarbnieka pabalstu. /pers. A/ apgādībā atrodas viens bērns. Nauris ir vienīgais dēls, kurš apsūdzībā norādītajā periodā bija nepilngadīgs un vecāku pienākums ir uzturēt bērnu, un nav neviena objektīva apstākļa, kāpēc /pers. A/ no gūtajiem naudas līdzekļiem nemaksāja bērnam uzturlīdzekļus, kaut vai kaut kādā apmērā.

Faktiski uzturlīdzekļu maksājumus /pers. A/ sāka veikt ar 2013.gada oktobri, kad lieta nodota izskatīšanai tiesā. 2012.gada 28.septembrī veikts tikai viens maksājums 48,23 Ls apmērā, ko apliecina bankas maksājumu uzdevums. Šāda rīcība liecina tikai par to, ka ir bijusi iespēja maksāt uzturlīdzekļus un, ka /pers. A/ veselības stāvoklis ļauj viņam ar savu darbu iegūt līdzekļus.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu. Bērna uzraudzība nozīmē rūpes par paša bērna drošību un trešās personas apdraudējuma novēršanu.

Krimināllikuma 170.pantā (redakcijā uz noziedzīgā nodarījuma brīdi) ir paredzēta kriminālatbildība par ļaunprātīgu izvairīšanos apgādāt un dot uzturu saviem vecākiem, vecvecākiem, bērniem, mazbērniem vai citām personām, ja tāds pienākums uzlikts ar tiesas spriedumu vai tiesneša lēmumu.

Noziedzīgais nodarījums apdraud nepilngadīgās personas normālas fiziskas un garīgas attīstības intereses. Noziedzīgā nodarījuma objekts ir ar tiesas nolēmuma par uzturlīdzekļu piedziņu aizskartās personas likumīgās intereses un tiesības. Vienlaikus, tiesas ieskatā, nodarījums apdraud arī jurisdikcijas intereses, jo Krimināllikuma 170.pantā atbildība paredzēta par tiesas nolēmuma ļaunprātīgu nepildīšanu.

Šā noziedzīgā nodarījuma speciālais subjekts ir persona, kurai ar tiesneša lēmumu vai tiesas spriedumu uzlikts pienākums apgādāt un dot uzturu saviem vecākiem, vecvecākiem, bērniem, mazbērniem vai citām personām. No subjektīvās puses šo noziedzīgo nodarījumu var izdarīt tikai ar tiešu nodomu, kad vainīgais zina, ka ir spēkā stājies tiesas nolēmums un ļaunprātīgi nevēlas ievērot tajā noteikto pienākumu, tādejādi šo noziedzīgo nodarījumu var izdarīt ar aktīvām darbībām, kas vērstas uz tiesas nolēmuma nepildīšanu.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. C/, dzimis /datums/, ir apsūdzētā /pers. A/ un /pers. B/ (cietušās /pers. D/ mirušās meitas) kopīgs bērns.

Konkrētajā krimināllietā ar Madonas rajona tiesas 2009.gada 16.novembra spriedumu un Aizkraukles rajona tiesas 2012.gada 21.augusta spriedumu /pers. A/ uzlikts par pienākumu apgādāt un dot uzturu savam nepilngadīgajam bērnam /pers. C/ līdz bērna pilngadības sasniegšanai. Spriedumi stājušies likumīgā spēkā. Tādejādi lietā nav strīda par to, ka /pers. A/ ir zinājis par viņam ar tiesas spriedumu uzlikto pienākumu. Šādu faktu nenoliedz arī pats apsūdzētais. Tādejādi /pers. A/ ir noziedzīgā nodarījuma subjekts.

Lietā ir strīds par to, vai /pers. A/ no uzturlīdzekļu maksāšanas izvairījies ļaunprātīgi (Krimināllikuma redakcijā uz noziedzīgā nodarījuma brīdi).

No apsūdzētā liecībām tiesā izriet, ka ļaunprātīgi izvairījies viņš nav, jo neesot ilgstoši bijis darba, strādājis jebkādu pagaidu darbu, pats lūdzis finansiālu palīdzību māsām. Bijušas arī veselības problēmas, sāpējušas kājas. Nav bijis tādu līdzekļu, lai varētu maksāt uzturlīdzekļus.

Tiesību doktrīnā norādīts: „Konkrētajos apstākļos tiesai ir jākonstatē, ka ir pieņemts tiesas nolēmums par uzturlīdzekļu piedziņu un tas ir spēkā un, ka persona ļaunprātīgi neievēro tajā noteiktos ierobežojumus. Ļaunprātību Krimināllikuma 170.panta izpratnē raksturo sistemātiska, ilgstoša un apzināta tiesas nolēmuma nepildīšana" *(U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre. Krimināl tiesības. Sevišķā daļa. Trešais papildinātais izdevums. – Rīga: Tiesu*

namu aģentūra, 2009. – 360.lpp.).

Minētā atziņa saskaņā ar krimināltiesību doktrīnu bija attiecināma uz Krimināllikuma 170.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma juridisko novērtējumu, kur atbildība likuma redakcijā līdz 2015.gada 3.decembrim bija paredzēta par ļaunprātīgu izvairīšanos no apgādāšanas un uztura došanas pienākuma, kas uzlikts ar tiesas spriedumu vai tiesneša lēmumu.

Tāpat krimināltiesību doktrīnā ir atzīts, ka Krimināllikuma 170.pantā paredzētais ir ilgstošs noziedzīgs nodarījums *(sk. U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre. Krimināltiesības. Sevišķā daļa. Trešais papildinātais izdevums. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2009. – 363.lpp.)*, un atbildība pēc šī panta paredzēta par izvairīšanos no pienākuma uzturēt un apgādāt, kas uzlikts ar tiesas nolēmumu, nevis par tiesas nolēmuma nepildīšanu.

Tiesa secina, ka /pers. A/, būdams darba spējīgā vecumā un zinādams par parādu uzturlīdzekļu garantija fondam, apsūdzībā norādītajos laika posmos, gūstot reālus ienākumus, ļaunprātīgi izvairījās apgādāt un dot uzturu savam bērnam. Apsūdzētā ļaunprātība izpaudās apstāklī, kad, pastāvot reālai iespējai atlīdzināt varbūt pat tikai kādu daļu no viņam uzliktās bērnam nepieciešamās uzturlīdzekļu summas, tomēr /pers. A/ to bez attaisnojoša iemesla nedarīja.

Izvērtējot visus pierādījumus kopumā un savstarpējā sakarībā, neskatoties uz to, ka apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā faktiski neatzīst, tiesa uzskata, ka /pers. A/ vainīgums ir pierādīts un pastāv Kriminālprocesa likuma 520.pantā paredzētais notiesājoša sprieduma taisīšanas pamats.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu (redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim) /pers. A/ ir izdarījis kriminālpārkāpumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi nav konstatēti.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Iepazīstoties ar apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa konstatē, ka viņš agrāk nav sodīts (*1.sēj.lietas 56.lapa*), psihoneiroloģiskā, narkoloģiskā aprūpes reģistra uzskaitē nesastāv (*1.sēj.lietas 60.lapa*), no 2014.gada 17.janvāra reģistrēts par mikrouzņēmuma nodokļu maksātāju (*1.sēj.lietas 15.-16.lapa*), no dzīvesvietas Madonas novada pašvaldības negatīvi raksturojošu datu nav *(1.sēj.lietas 62.lapa*).

Tiesa, nosakot sodu ņem vērā, ka /pers. A/ agrāk nav sodīts, apsūdzētā darbību rezultātā smagas sekas nav iestājušās, ir izpratis savu darbību kaitīgumu, jo no 2013.gada oktobra regulāri maksā dēla uzturam uzturlīdzekļus..

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā arī Civillikuma 177., 178.[1], 179.pantā noteikto vecāku pienākumu samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnus un rūpēties par bērniem. Šādu vecāku pienākumu rūpēties par bērna labklājību nosaka arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2. panta pirmā daļa, 10. pants un 24. panta pirmā daļa. No minētā nepārprotami secināms, ka jebkurā gadījumā bērna intereses prevalē pār, šajā gadījumā, tēva interesēm un tēva pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, līdz ar ko šāda apsūdzētā rīcība nekādā veidā nav attaisnojama.

Krimināllikuma 170.panta sankcija (redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim) paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz diviem gadiem vai ar arestu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu līdz piecdesmit minimālajām mēnešalgām.

Noziedzīga nodarījuma raksturu nosaka ar noziedzīga nodarījuma izdarīšanu apdraudētā objekta nozīmīgums un jo nozīmīgāks ir apdraudējuma objekts, jo bīstamāks ir noziedzīgs nodarījums pēc sava rakstura. Par noziedzīga nodarījuma raksturu var spriest no Krimināllikuma 7.pantā noteiktās noziedzīgu nodarījumu klasifikācijas. Ir redzams, ka likumdevējs Krimināllikuma 170.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir atzinis par krimināpārkāpumu, jeb noziedzīgu nodarījumu ar vismazāko krimināsoda piedraudējumu.

Tiesa, izvērtējot apsūdzētā mantisko stāvokli atbilstoši Krimināllikuma 41.panta ceturtajai daļai, konstatējot, ka apsūdzētā mantiskais stāvoklis neļauj piemērot sodu naudas soda veidā, jo šī soda piemērošanas gadījumā, tas var tikt neizpildīts un apsūdzētais var palikt nesodīts. Savukārt piemērot apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pamatsodu brīvības atņemšanas veidā, kaut vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, nav lietderīgi un šāds sods būtu pārāk bargs. Apsūdzētā izolēšana no sabiedrības konkrētajā gadījumā nav nepieciešama.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35.pantu soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, resocializēt sodīto personu.

Tiesa uzskata, ka sods apsūdzētajam nosakāms piespiedu darba veidā.

Atbilstoši Krimināllikuma 40.pantam piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Konkrētajā gadījumā soda mērķis ir sasniedzams ar sodu piespiedu darbu veidā uz 60 stundām, jo tas ir adekvāts nodarītajam krimināpārkāpumam, ar šādu soda veidu būs ievērotas sabiedriskās drošības intereses, tas būs pietiekoši audzinošs apsūdzētajam un taisnīgs. Turklāt tas ir reāli izjūtams sods, jo apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības.

Lietā cietusī /pers. D/ pieteikusi morālā kaitējuma kompensāciju 500 EUR apmērā (*1.sēj.lietas 158.lapa*). Pieteikumā norādīts, ka viņa kā nepilngadīgā /pers. C/ aizbildne piesaka kompensāciju par morālo aizskārumu, ko tēvs /pers. A/ nodarījis bērnam, to ilgstoši atstājot bez jebkādiem iztikas līdzekļiem, nav sniedzis atbalstu un mierinājumu pēc mātes zaudējuma, nav izrādījis par dēlu nekādu interesi.

Apsūdzētais morālā kaitējuma nodarīšanu neatzina.

Tiesa atzīst, ka /pers. D/ kompensācijas pieteikums par morālā kaitējuma piedziņu noraidāms kā nepamatots.

Kriminālprocesa likuma 22. pantā ir uzsvērts pamatprincips par tiesībām uz kompensāciju par radīto kaitējumu, kas pilnībā atbilst 1983. gada 24. novembra „Eiropas konvencijas par kompensāciju piešķiršanu vardarbīgu noziegumu upuriem" un Eiropas Padomes direktīvas 2004/80 EK (2004. gada 29. aprīlis) par kompensāciju noziegumos cietušajiem" ietvertajiem principiem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350. panta pirmo daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt minētā

panta otrā daļa nosaka, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā labprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Civillikuma 1635. panta otrā daļa noteic, ka ar morālo kaitējumu tiek saprastas fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisku tiesību vai nemantisku labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Savukārt, ja neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai pret nepilngadīgo, tad pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums.

Kriminālprocesa likuma 350. panta pirmās daļas izpratnē cietusī /pers. D/ pieteikusi morālo kaitējumu. Taču to pieteikusi aizbilstamā nepilngadīgā /pers. C/ interesēs. Kriminālprocesā /pers. D/ nav atzīta par nepilngadīgā pārstāvi, bet gan par cietušo. Bez tam, 2016.gada 6.martā /pers. C/ ir sasniedzis pilngadību un ir pilnībā rīcībspējīga persona, kurai pašai jārealizē savas tiesības.

Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka cietušās /pers. D/ pieteiktā morālā kaitējuma kompensācija nav pamatota, tāpēc nav apmierināma.

Lietiskie pierādījumi lietā nav, procesuālie izdevumi uz sprieduma pasludināšanas brīdi lietā nav iesniegti.

Tiesa atzīst, ka drošības līdzeklis saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 241. pantu apsūdzētajam nav piemērojams, jo tiesa nekonstatēja tādus apstākļus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka apsūdzētais izvairīsies no sprieduma izpildes.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.; 512.; 523.; 524.; 527.-530.pantiem,tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 170.pantā un sodīt ar piespiedu darbu uz 60 (sešdesmit) stundām.

Drošības līdzekli līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā **/pers. A/** neizraudzīt.

/pers. D/ kompensācijas pieteikumu par morālo aizskārumu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā Krimināllietu kolēģijā no pilna sprieduma pieejamības 2016.gada 2.maijā, iesniedzot sūdzību vai protestu Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2016.gada 2.maijā.

Tiesnese J. Bebriša